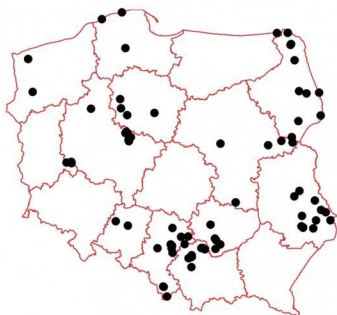

Lokalizacja stanowisk objętych projektem FlorIntegral

Nasze cele:

Projekt zajmuje się czynną ochroną szaty roślinnej, w tym zbiorowisk i gatunków flory Polski, poprzez realizację szeroko zakrojonego planu zintegrowanych działań ochrony czynnej *in situ* i *ex situ* wybranych gatunków oraz ich siedlisk.

Realizując projekt korzystamy z bogatego doświadczenia w zakresie zabezpieczania różnorodności genetycznej roślin o wysokim statusie konserwatorskim, stosując dobre praktyki zalecane w czynnej ochronie przyrody.

Zapraszamy na naszą stronę internetową:

www.florintegral.pl

Obserwuj nas na:

Wykonawcą wiodącym projektu FlorIntegral jest
Polska Akademia Nauk Ogród Botaniczny -
Centrum Zachowania Różnorodności Biologicznej
w Powsinie

ul. Prawdziwka 2, 02-973 Warszawa
www.ogrod-powsin.pl

Partnerem realizującym projekt jest
Śląski Ogród Botaniczny Związek Stowarzyszeń

ul. Sosnowa 5, 43-190 Mikołów
www.obmikolow.robia.pl

Fundusze Europejskie
Infrastruktura i Środowisko

Unia Europejska
Fundusz Spójności

zintegrowana ochrona *in situ*
i *ex situ* rzadkich, zagrożonych
i priorytetowych gatunków flory
na terenie Polski.

POIS.02.04.00-00-0006/17

PAN OGRÓD BOTANICZNY
- CZRB W POWSINIE

Śląski Ogród Botaniczny

Projekt FlorIntegral:

Projekt realizowany jest od 2018 roku do końca 2020 roku przez PAN OB w Powsinie z udziałem ZS ŚÓB w Mikołowie. Realizacja projektu jest możliwa dzięki dofinansowaniu z Funduszu Spójności UE w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020, II osi priorytetowej Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu, działania 2.4 Ochrona przyrody i edukacja ekologiczna, typ projektu 2.4.1 Ochrona in situ lub ex situ zagrożonych gatunków i siedlisk przyrodniczych, podtyp projektu 2.4.1a Działania o charakterze dobrych praktyk związane z ochroną zagrożonych gatunków i siedlisk przyrodniczych.

Koszt realizacji całego projektu wynosi 6 025 547,67 zł, w tym kwota dofinansowania ze strony UE 5 121 715,50 zł (85% całości kosztów).

Zadania:

W ramach projektu realizowane są dwa rodzaje działań ochronnych. Pierwszy polega na pozyskaniu i zabezpieczeniu w warunkach ex situ materiału genetycznego wszystkich gatunków objętych projektem, natomiast drugi dotyczy czynnej ochrony in situ wybranych gatunków.

Zbiór materiału genetycznego w postaci nasion i liści dotyczy 31 gatunków roślin rzadkich i zagrożonych wyginięciem na terenie Polski. Wśród nich są 2 gatunki wymarłe na stanowiskach naturalnych, 11 gatunków krytycznie zagrożonych wymarciem, 6 gatunków zagrożonych, 8 gatunków narażonych, a także 4 gatunki bliskie zagrożenia i ujęte w Dyrektywie Siedliskowej. Materiał genetyczny każdego z gatunków deponowany jest specjalnie utworzonych: banku nasion i banku DNA. Zbiór liści i nasion do banków posłuży długoterminowemu zabezpieczeniu, w warunkach ex situ, różnorodności genetycznej każdego z gatunków objętych projektem, bez nadmiernej, bezpośredniej ingerencji w dziko żyjące populacje i związanego z tym ryzyka wprowadzenia niepożądanych zmian w ich strukturze genetycznej. Zastosowane metody długoterminowego przechowywania nasion i DNA są najlepszymi pod względem docelowej jakości materiału, a zarazem najefektywniejszymi kosztowo. Zbiór nasion i liści prowadzony jest z wsparciem podmiotów zewnętrznych, natomiast izolacja i przechowywanie materiału genetycznego to wyłączna domena obu uczestników projektu. Materiał w postaci nasion, zebranych głównie ze stanowisk naturalnych, reprezentujący 71 lokalnych populacji deponowany jest, po specjalnym przygotowaniu, w ciekłym azocie o temperaturze -160°C , i może być przechowywany bez znaczącego uszczerbku nawet przez kilkadziesiąt lat. Liście (zebrane z tych samych 71 populacji, co nasiona) poddawane są złożonej procedurze izolowania DNA z wstępnym etapem utrwalania i odwadniania tkanek, z zastosowaniem specjalistycznych odczynników. Uzyskany DNA deponowany jest w warunkach głębokiego mrożenia (-80°C). Do końca 2020 roku w banku DNA znajdzie się 3 500 genotypów reprezentujących wszystkie gatunki i populacje objęte projektem.

Czynna ochrona in situ realizowana poprzez reintrodukcję (wzmocnienie lub odtwarzanie naturalnych populacji) ośmiu wybranych gatunków na stanowiskach naturalnych, dokonywane jest poprzez wsiedlanie in situ roślin specjalnie namnożonych przez partnerów projektu w warunkach ex situ. Reintrodukcji roślin na docelowe stanowiska towarzyszą szersze działania poprawiające stan siedlisk, wśród których są dwa rodzaje siedlisk chronionych. Z namnażaniem roślin, zarówno dla realizacji projektu jak dla późniejszego podtrzymania jego efektów, w PAN OB oraz w ZS ŚÓB rozbudowywane jest zaplecze hodowlane. Ten rodzaj ochrony prowadzimy dla:

- dzwonecznika wonnego (*Adenophora liliifolia*) – Kampinoski Park Narodowy,
- selerów błotnych (*Apium repens*),
- ciemiężycy czarnej (*Veratrum nigrum*),
- ostnicy Jana (*Stipa joannis*),
- goździka sinego (*Dianthus gratianopolitanus*) – Podlesice,
- zawilca wielkokwiatowego (*Anemone sylvestris*),
- turzycy wczesnej (*Carex praecox*) – Ojcowski Park Narodowy,
- dzwonka syberyjskiego (*Camplanula sibirica*) – Ojcowski Park Narodowy

